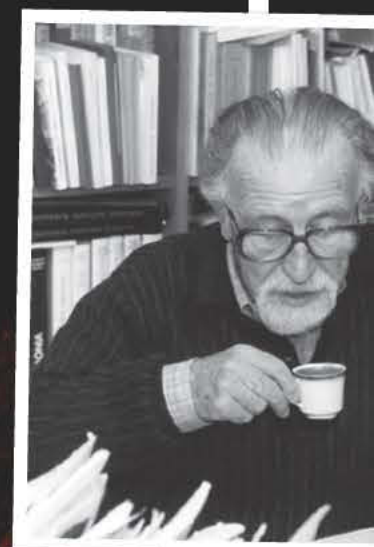
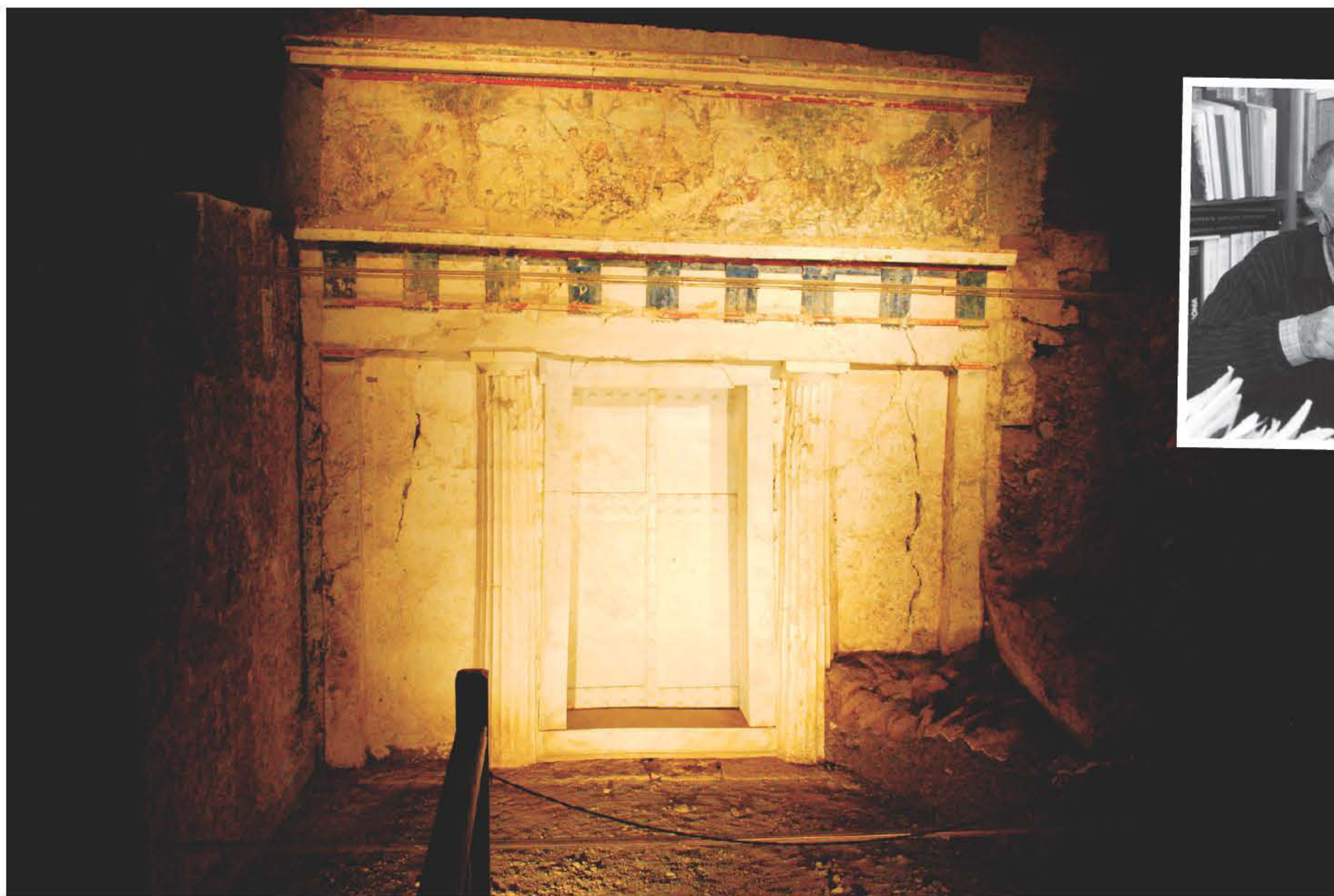

ΒΕΡΓΙΝΑ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ ΤΑΦΩΝ ΤΗΣ ΒΕΡΓΙΝΑΣ

Ανδρόνικος: “Είχα λοιπόν βρει, τον τ

«Πήρα το τσαπάκι της ανασκαφής, που έχω μαζί μου από το 1952, έσκυψα στο λάκκο και άρχισα να σκάβω με πείσμα και αγωνία το χώμα κάτω από το κλειδί της καμάρας. Ολόγυρα ήταν μαζεμένοι οι συνεργάτες μου. (...) Συνέχισα το σκάψιμο και σε λίγο ήμουν βέβαιος. Η πέτρα του δυτικού τοίχου ήταν στη θέση της, απείραχτη, στέρια. (...) -Είναι ασύλπτος! Είναι κλειστός! Ήμουν ευτυχισμένος βαθιά. Είχα λοιπόν βρει τον πρώτο ασύλπτο μακεδονικό τάφο. Εκείνη τη στιγμή δεν ενδιαφερόμουν για τίποτε άλλο. Εκείνη τη νύχτα -όπως και όλες τις επόμενες- στάθηκε αδύνατο να κοιμηθώ περισσότερο από δυο τρεις ώρες. Γύρω στις 12, τα μεσάνυχτα, πήρα το αυτοκίνητο και πήγα να βεβαιωθώ αν οι φύλακες ήταν στη θέση τους. Το ίδιο έγινε και στις 2 και στις 5 το πρωί. Οποσδήποτε, συλλογίζομαι, μέσα στη σαρκοφάγο πρέπει να κρύβεται μια ωραία έκπληξη. Η μόνη δυσκολία που συναντήσαμε ήταν πως την ώρα που ανασκώναμε το κάλυμμα, είδαμε καθαρά πια το περιεχόμενο και έπρεπε να μπορέσουμε να κρατήσουμε την ψυχραιμία μας και να συνεχίσουμε τη δουλειά μας, μόλο που τα μάτια μας εί-

χαν θαμπωθεί απ' αυτό που βλέπαμε και η καρδιά μας πήγαινε να σπάσει από συγκίνηση. Μέσα στη σαρκοφάγο υπήρχε μια ολόχρυση λάρνακα. Επάνω στο κάλυμμα της ένα επιβλητικό ανάγλυφο αστέρι με δεκάξι ακτίνες, και στο κέντρο του ένας ρόδακας. Με πολλή προσοχή και περισσότερο συγκίνηση ανασήκωσα το κάλυμμα με το αστέρι πιάνοντάς το από τις δυο γωνίες της μπροστινής πλευράς. Όλοι μας περιμέναμε να δούμε μέσα σ' αυτήν τα καμένα οστά του νεκρού. Όμως αυτό που αντικρίσαμε στο άνοιγμά της μας έκοψε για μιαν ακόμη φορά την ανάσα, θάμπωσε τα μάτια μας και μας πλημμύρισε δέος: πραγματικά μέσα στη λάρνακα υπήρχαν τα καμένα οστά. (...) Αλλά το πιο απροσδόκητο θέαμα το έδινε ένα ολόχρυσο στεφάνι από φύλλα και καρπούς βελανιδιάς που ήταν διπλωμένο και τοποθετημένο πάνω στα οστά. Ποτέ

δεν είχα φανταστεί τέτοια ασύλπτη εικόνα. Μπορώ να φέρω στη συνείδησή μου ολοκάθαρα την αντίδραση που δοκίμασα καθώς έλεγα μέσα μου: “Αν η υποψία που έχεις, πως ο τάφος ανήκει στον Φίλιππο, είναι αληθινή -και η χρυσή λάρνακα ερχόταν να ενισχύσει την ορθότητα αυτής της υποψίας- κράτησες στα χέρια σου τη λάρνακα με τα οστά του. Είναι απίστευτη και φοβερή μια τέτοια σκέψη, που μοιάζει εντελώς εξωπραγματική”. Νομίζω πως δεν έχω δοκιμάσει ποτέ στη ζωή μου τέτοια αναστάτωση, ούτε και θα δοκιμάσω ποτέ άλλοτε”. (Μανώλης Ανδρόνικος, “Το Χρονικό της Βεργίνας”, εκδ. Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης - *via* Λογομνήμων).

Εκείνη τη στιγμή, καθώς έσπρωχναν τη βαριά φθαρμένη πύλη κάτω από τον μουντό, φθινοπωριάτικο ουρανό,

δεν γνώριζαν σε ποιον ανήκει ο τάφος. Το μόνο για το οποίο ήταν βέβαιοι είναι αυτό στο οποίο είχε καταλήξει ο ίδιος ο Ανδρόνικος το 1963, όταν ανακάλυψε τις πρώτες επιτύμβιες στήλες: ότι σε εκείνη την περιοχή ήταν εγκατεστημένη, μεταξύ 1000 και 700 π.Χ., μια ακμαία ανθρώπινη κοινωνία που συνήθιζε να συνοδεύει τους νεκρούς της με πλούσια χάλκινα κοσμήματα και σιδερένια όπλα και να σκεπάζει τους τάφους τους με χαμπλούς τύμβους, σύμφωνα με ένα πανάρχαιο έθιμο που εμφανίζεται στον ελλαδικό χώρο από τα πανάρχαια χρόνια. Αυτούς τους χαρακτηριστικούς τύμβους έσπευσε να ερευνήσει πρώτη φορά ο Μανώλης Ανδρόνικος το 1951, επισκεπτόμενος, ως επιμελητής αρχαιοτήτων ακόμα, το εκτεταμένο νεκροταφείο που απλωνόταν στη βόρεια και ανατολική πλευρά του χωριού. Ωστόσο, έπρεπε να περάσουν είκοσι έξι ολόκληρα χρόνια μέχρι εκείνο το συννεφιασμένο απομεσήμερο του '77 που σήμανε την επίτευξη μίας εκ των σπουδαιότερων ανακαλύψεων σε παγκόσμιο επίπεδο: τη διαπίστωση ότι πίσω από εκείνη τη βαριά, φθαρμένη πύλη βρίσκεται ο τάφος του Φιλίππου του Β', του πατέρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου.